**1. ชื่อผลงาน/โครงการ** การพัฒนาแนวทางการฉีดยาที่มีส่วนผสมของน้ำมันเข้าทางกล้ามเนื้อ

**2. ชื่อและ/สมาชิกทีม** งานพยาบาลผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

**3. เป้าหมาย**

เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนของการได้รับยาฉีดที่มีส่วนผสมของน้ำมันติดต่อกันเป็นระยะเวลานานทางกล้ามเนื้อ

**4. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ**

ผู้ป่วยทางจิตเวชบางส่วนจำเป็นต้องได้รับการรักษาโดยการใช้ยาฉีดเข้าทางกล้ามเนื้อที่มีส่วนผสมของน้ำมันเป็นระยะเวลานาน ซึ่งยาจะเหลือค้างอยู่ในกล้ามเนื้อได้ 2- 4 สัปดาห์ ผู้ป่วยหลายรายมีลักษณะเป็นไตแข็งบริเวณที่ฉีด การฉีดยาต้องใช้แรงในการกดกระบอกฉีดยามากขึ้น บางครั้งไม่สามารถกดกระบอกฉีดยาได้ บางครั้งขณะถอนเข็มฉีดยาถึงแม้จะใช้เวลากดปากแผลไว้นานยังมีน้ำยาไหลออกมา ทั้งนี้ส่วนใหญ่เกิดเนื่องจากการฉีดยาที่สะโพกด้านเดียวกันบ่อยๆ หรือฉีดข้างเดิมตลอด

**5. กระบวนการพัฒนา(PDCA) จากการวิเคราะห์ ทบทวนระบบในหน่วยงาน**

**ด้านผู้ป่วย** : ส่วนใหญ่เตรียมสะโพกข้างเดิมๆให้ฉีด เนื่องจากความเคยชินฉีดแล้วไม่เจ็บและจำไม่ได้ว่าครั้งที่ผ่านมาฉีดสะโพกข้างไหน ไม่ทราบผลดีของการฉีดยาสลับข้าง ผลเสียของการฉีดยาที่มีส่วนผสมของน้ำมันตำแหน่งเดิมๆเป็นระยะเวลานาน

**ด้านบุคลากร** : ฉีดยาให้ผู้ป่วยด้านที่เตรียมสะโพกไว้ให้ บางครั้งไม่ได้ซักถามถึงการฉีดยาครั้งที่ผ่านมา เนื่องจากผู้ป่วยมารับบริการฉีดยามีจำนวนมากเฉลี่ยวันละประมาณ 70 เข็มต้องใช้ความเร็วในการให้บริการ และผู้ป่วยส่วนมากจำไม่ได้ว่าครั้งที่ผ่านมาฉีดสะโพกข้างไหนทำให้ใช้เวลานานในการรอคำตอบ

**ด้านสิ่งแวดล้อม** : ห้องสำหรับฉีดยาคับแคบ บางครั้งผู้ป่วยมารับบริการพร้อมกันจำนวนมาก ในตะกร้ายาที่นำมาในห้องมีทั้งยารับประทาน ยาฉีด บัตรนัด ใบเสร็จรวมกัน ต้องใช้ความรวดเร็วในตรวจสอบยา คืนส่วนอื่นๆที่ไม่เกี่ยวข้องรวมถึงการฉีดยา ทำให้ไม่มีโอกาสได้พูดคุยสอบถามและให้ความรู้เรื่องข้อควรปฏิบัติของการได้รับยาฉีดที่มีส่วนผสมของน้ำมันติดต่อกันเป็นระยะเวลานานทางกล้ามเนื้อเท่าที่ควร

**แนวทางปฏิบัติ**

ประชุมหน่วยงานทบทวนเรื่องปัญหา สาเหตุ การแก้ไขปัญหา ชี้แจงขั้นตอนปฏิบัติดังนี้

**ด้านบุคลากร** : ก่อนฉีดยาให้ถามผู้ป่วยทุกครั้งว่า "ครั้งสุดท้ายที่ฉีดยา ฉีดสะโพกข้างไหน" ถ้าจำไม่ได้ให้ถามว่า "สะโพกข้างไหนฉีดยาบ่อยที่สุด" และให้ฉีดด้านตรงกันข้าม พร้อมกับตรวจดูความผิดปกติของกล้ามเนื้อ ให้ข้อมูลข้อควรปฏิบัติของการได้รับยาฉีดที่มีส่วนผสมของน้ำมันติดต่อกันเป็นระยะเวลานานทางกล้ามเนื้อและเน้นให้เห็นความสำคัญ

**ด้านสิ่งแวดล้อม** : ประสานกับห้องยาแนะนำให้ญาติหรือผู้ป่วยเก็บยารับประทาน บัตรนัดและใบเสร็จให้เรียบร้อย เหลือเฉพาะยาฉีดเท่านั้นในตะกร้าเพื่อความรวดเร็วในการตรวจสอบยาและฉีดยา

**6. การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง**

**ขั้นเตรียมการ :** บุคลากรทราบและปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติ / เจ้าหน้าที่ห้องยาร่วมมือปฏิบัติตามแนวทาง

ขั้นดำเนินการ : ผู้ป่วยส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ ส่วนน้อยยืนยันจะฉีดยาที่สะโพกข้างเดิมโดยอ้างเหตุผล ไม่เคยฉีดอีกข้าง กลัวเจ็บ คงไม่เป็นไร เมื่อให้ข้อมูลข้อควรปฏิบัติของการได้รับยาฉีดที่มีส่วนผสมของน้ำมันติดต่อกันเป็นระยะเวลานานทางกล้ามเนื้อ ทุกคนยินยอม

ขั้นประเมินผล : ผู้ป่วยและญาติส่วนใหญ่ยังจำไม่ได้ว่าครั้งสุดท้ายผู้ป่วยฉีดยาสะโพกข้างไหน

**7. บทเรียนที่ได้รับ/การขยายผล**

ผู้ป่วยจิตเวชส่วนใหญ่มาโรงพยาบาลคนเดียว หรือมากับบิดามารดาซึ่งสูงอายุ การฉีดยาครั้งต่อไประยะเวลาห่างกัน 2 - 4 สัปดาห์ อาจเกิดการหลงลืมได้ ทีมจึงได้หาแนวทางแก้ไขโดยให้เขียนที่ใบบันทึกการฉีดยาว่าซ้ายหรือขวาต่อจากชื่อผู้ฉีดยาให้ผู้ป่วยและญาตินำกลับไปด้วยเพื่อสื่อสารในการฉีดยาครั้งต่อไปให้กับบุคลากรที่โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินร์เองหรือโรงพยาบาลอื่นๆที่ผู้ป่วยจะไปรับบริการฉีดยาต่อเนื่อง

**8. การติดต่อกับทีมงาน**

ตึกผู้ป่วยนอก 63114